

Dosarul nr. 3r-66/24

2-22104168-01-3r-12032024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Negru, A. Braga)

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul depus de Victor Ivanov, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ivanov împotriva Centrului Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La data de 19 iulie 2022 Victor Ivanov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național Anticorupție, solicitând anularea în parte a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor subordonate nr. 6512 din 05 iulie 2022.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ivanov împotriva Centrului Național Anticorupție cu privire la anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale.

La data de 09 octombrie 2023 Ivanov Victor, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ivanov Victor, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de lege.

La 28 februarie 2024 Victor Ivanov, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, a depus recurs împotriva încheierii din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că hotărârea motivată a primei instanțe i-a fost expediată pe adresa electronică, însă a fost identificată la rubrica „spam” al poștei electronice. Prin urmare, consideră că hotărârea primei instanțe a fost expediată, nu și recepționată.

În opinia recurentului, că plasarea hotărârii pe portal, în esență, nu constituie temei că s-a făcut cunoștință cu hotărârea, chiar dacă urma să depună diligența necesară pentru a verifica aceste aspecte.

Prin referința din 25 martie 2024 intimatul Centrul Național Anticorupție a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 21 februarie 2024. Prin urmare, recursul declarat la data de 28 februarie 2024 este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel, din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Materialele dosarului atestă că prin încheierea din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ivanov Victor, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de lege.

Instanța de apel a menționat că deși hotărârea motivată a primei instanțe a fost expediată prin poșta electronică a avocatului apelantului la data de 26 decembrie 2023, apelantul nu a prezentat motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată încheierea din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Materialele cauzei atestă că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 27 septembrie 2023.

Nefiind de acord cu hotărârea din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Victor Ivanov, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru, la 09 octombrie 2023, a depus apel nemotivat, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Conform extrasului din poșta electronică, anexat la materialele cauzei, se atestă că hotărârea motivată a primei instanțe, la data de 26 decembrie 2023 a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentului Victor Ivanov, avocatului Dorin Cojocaru, indicată în cererea de apel nemotivată, precum și în mandatul avocațional – dorin.cojocaru28@gmail.com, (f.d. 109, 2).

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar, în corespundere cu art. 18 din Legea nr. 284-XV din 22 iulie 2004 privind serviciile societății informaționale, comunicarea electronică după puterea juridică și puterea doveditoare se echivalează cu informația în formă scrisă. În cazul în care legea prevede ca informația să fie prezentată în scris, această cerință se consideră executabilă prin comunicarea electronică, cu condiția că informația ce se conține în ea este accesibilă pentru utilizare repetată. Comunicarea electronică nu poate fi lipsită de putere juridică sau de putere doveditoare numai din motivul că este întocmită în formă electronică. Responsabilitatea pentru conținutul comunicării electronice o poartă persoana care a întocmit comunicarea electronică, dacă

contractul sau legea nu prevede altfel. Modul de acces la informația ce se conține în comunicarea electronică și de protecție a acesteia se stabilește prin lege.

Articolul 21 alin.(1) aceeași Lege, prevede că comunicarea electronică se consideră comunicare a alcătuitorului, dacă a fost expediată nemijlocit de alcătuitor; de persoana autorizată să acționeze în numele alcătuitorului comunicării electronice, inclusiv de intermediarul în comerțul electronic; prin sistemul informațional al alcătuitorului sau, în numele lui, printr-un sistem ce funcționează în regim automat.

Sub acest, aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează modalitate de comunicare a actelor judecătorești prin mijloace electronice. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Potrivit art.22 alin. (1), (3), (4) lit.c) și alin. (5) din Codul civil, se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat. Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: în cazul unei notificări transmise prin poșta electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar. Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin.(4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.

Prin urmare, luând în considerare lipsa mențiunilor de returnare a notificării de comunicare a hotărârii motivate, extrasul atașat la materialele cauzei de către prima instanță demonstrează incontestabil că hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată reprezentantului apelantului, prin intermediul poștei electronice și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ

Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Totodată, instanța de recurs menționează că dacă mesajul cu hotărârea motivată atașată ar fi fost în mod automat redirecționat la rubrica „spam”, acest lucru nu împiedica vizualizarea conținutului mesajului și citirea acestuia de către destinatar.

Astfel, hotărârea motivată a primei instanțe a fost comunicată reprezentantului apelantului Victor Ivanov, avocatului Dorin Cojocaru, la data de 26 decembrie 2023 (f.d. 111).

Prin urmare, termenul pentru prezentarea motivării apelului a început să curgă de la data de 27 decembrie 2023, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la data de 25 ianuarie 2024.

Însă, apelantul Victor Ivanov nu a prezentat motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că Curtea de Apel Chișinău just a considerat a fi incidente cazului prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ și prin încheierea din 21 februarie 2024 întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Victor Ivanov.

Mai mult, la 28 decembrie 2023 hotărârea motivată a instanței de fond a fost plasată pe site-ul instanței www.instante.justice.md.

Respectiv, apelantul a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, apelantul nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel, motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Avocatul Dorin Cojocaru, care reprezintă interesele apelantului Victor Ivanov a cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a prezenta motivarea apelului, or fiind conștient că a depus doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceștia. Avocatul Dorin Cojocaru nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Mai mult, instanța de recurs notează că Dorin Cojocaru, în calitate de avocat, este o persoană abilitată și calificată, jurist, dispune de licență de avocat și se prezumă că cunoaște prevederile legale referitoare la modul și termenul de declarare

a apelului împotriva hotărârii judecătorești, iar conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, trebuie să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta. De altfel, potrivit art.65 alin.(1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Astfel, reprezentantul apelantei, avocatul Dorin Cojocaru urma să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale. Avocatul Dorin Cojocaru, ca reprezentant al apelantului Victor Ivanov, fiind interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile persoanei reprezentate de acces la instanță.

Însuși reprezentantul apelantului, avocatul Dorin Cojocaru în cerere de apel nemotivată a indicat că își rezervă dreptul de a completa cererea de apel cu argumente suplimentare, după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a instanței de fond.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, Completul de judecată al al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Victor Ivanov, reprezentat de avocatul Dorin Cojocaru și se menține încheierea din 21 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de

Victor Ivanov împotriva Centrului Național Anticorupție cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă